

een uitgave van de gezamenlijke verenigingen van Anderen
nr. 250 maart 2022

Het Moesblad verschijnt 12x per jaar, en steeds op de 1^e woensdag van de maand.
Kopij voor Het Moesblad kan worden ingeleverd
vóór de laatste woensdag van de maand voorafgaand aan het verschijnen van de nieuwsbrief
bij Gert Olieman, Gevelakkers 22, Anderen, emailadres: moesblad@anderen.info.
Verantwoordelijkheid voor de tekst van de berichten berust bij de betrokken inzenders.
Rechtstreeks contact met Dorpsbelangen dient te worden opgenomen via:
www.anderen.info of dorpsbelangen@anderen.info

Rechtstreeks contact met Dorpsbelangen dient te worden opgenomen via
www.anderen.info of dorpsbelangen@anderen.info Str

Activiteitenagenda

04 mrt. : Music4kids - Togido
05 mrt. : Wouter Planteijd
11 mrt. : Klaverjassen in Oes Stee
12 mrt. : ophalen oud papier
13 mrt. : Klootschieten
23 mrt. : Jaarvergadering Dorpsbelangen
26 mrt. : Margriet Sjoerdsma / Martin Fondse
09 apr. : Aosem
Iedere donderdagavond:
Biljarten in Oes Stee

Afvalwijzer maart

maandag 07 Grijs
vrijdag 11 Oranje
zaterdag 12 Papier
maandag 14 Groen
vrijdag 25 Oranje
maandag 04 Grijs

IJsvereniging Kleuvenveen

Oud papier

Zaterdag **12 mrt.** wordt het
oud papier weer opgehaald.
Het papier graag voor 13.00 uur aan de weg.

Het bestuur.

Jaarvergadering Dorpsbelangen

Het bestuur van Dorpsbelangen nodigt alle
leden uit op woensdag 23 maart 2022 voor de
jaarvergadering van Vereniging
Dorps-belangen om 20:00 uur in Oes Stee.

**De agenda, het verslag van de vorige
jaar-vergadering en het jaarverslag over
2020 zijn separaat bij dit Moesblad
gevoegd.**

Het financieel jaarverslag is op te vragen vanaf
16 Maart bij de penningmeester, Raph Bode.
(penningmeester@anderen.info).

Tijdens deze jaarvergadering kan een nieuwe
penningmeester worden verkozen omdat
Raph Bode aftredend en niet herkiesbaar is.
Kandidaatstelling mogelijk tot 23 maart
19:00 uur bij de voorzitter Henk Jonkers.

Wij hopen op een grote opkomst en graag tot
ziens op 23 Maart om 20:00 uur.

Bestuur Dorpsbelangen.
Boudewijn van Baal

Secretaris

Klaverjassen en klootschieten

Oes Stee is weer open, dus we kunnen weer activiteiten organiseren.

Wij hebben een invaldatum voor het klaver-jassen ingelast, en wel op 25 februari. Onze volgende kaartavond is op vrijdag 11 maart. Aanvang 19.45 uur in Oes Stee.

Bij goed weer gaan we zondag 13 maart weer klootschieten.

Aanvang 13.30 uur in Oes Stee. Inleg 1 euro.

Groetjes Hilda Grootte.

Oostermoer 2022 gaat door mét een optocht!

Rekening houdend met de regels die op dat moment gelden, is er Oostermoerfeest van 3 t/m 10 juli 2022. Doorschuiven naar 2023 is geen optie. Lukt het dit jaar niet in Eext, dan is het volgend jaar in Zuidlaren. Dat zou betekenen dat Eext, Anderen en Eexterzandvoort pas weer in 2032 kan organiseren. Dit is 22 jaar na de laatste keer dus. Daarmee slaan we een hele generatie over en dat moeten we niet willen.

Doorschuiven naar 2023 is geen optie, omdat we volgens de huidige verwachting de mogelijkheid hebben om alle geplande activiteiten organiseren. Zoals het nu lijkt zijn er dan zelfs geen beperkingen meer wat betreft deelnemers en bezoekers aantallen. Maar, dat kunnen we pas tegen die tijd met zekerheid zeggen. Het enige punt waar wij als organisatie mee zaten, is de optocht en de straatversiering, omdat hier het dorp het voor het zeggen heeft. De inwoners moeten dit namelijk dragen en doen.

We bespraken dit met de contactpersonen van de verschillende buurten en vriendengroepen. Meerdere buurten gaven aan de voorkeur te hebben voor uitstel of zich alleen in te willen zetten voor straatversiering, omdat zij het niet zien zitten om vóór juli een wagen én straatversiering te maken. Anderen gaven aan het wel een uitdaging te vinden, maar er zeker

voor te willen gaan om met een wagen te verschijnen. Een Oostermoerfeest zonder optocht is geen Oostermoerfeest, was de conclusie. Bovendien zijn we hiermee solidair aan Anderen en Eexterzandvoort, die anders weinig gevoel bij het Oostermoerfeest zouden krijgen, omdat straatversiering daar niet aan de orde is.

Wij kunnen ons zeker voorstellen dat er bij meerdere inwoners nog een bepaalde terughoudendheid is in het ontmoeten van meerdere mensen.

Dit kan een belemmering zijn bij de bouw van een wagen en of straatversiering. Meerdere buurten hebben creatieve oplossingen bedacht die rekening houden met die gevoelens.

Het was een levendig gesprek, waarin we meerdere afspraken met elkaar hebben gemaakt:

- We laten het wedstrijdelement achtewege. Dit geldt voor de wagens én voor de straatversiering (en bogen). Door het wedstrijdelement achterwege te laten hoeven buurten niet voor een 10 te gaan. Een 7 of 8 is namelijk ook al heel mooi. Ondanks dat er geen prijs te halen is, gaan we er vanuit dat die buurten en vrienden-groepen die meedoen, hun best doen om er iets moois van te maken.
- Buurten die het lastig vinden, of er alleen niet uit komen, kunnen contact zoeken met een andere buurt om te kijken naar de mogelijkheden om te gaan samenwerken.
- Buurten die problemen hebben met een locatie, of tegen andere zaken aanlopen kunnen zich altijd melden bij de organisatie via Marjan Kroeze (mjkroeze@outlook.com of 06 10254629)
- Buurten die geen wagen kunnen organiseren, ook niet in samenwerking met een andere buurt of vriendengroep, kunnen kijken naar een alternatief voor deelname aan de optocht.
- En tot slot proberen wij als organisatie subsidies aan te vragen bij verschillende instanties voor alle deelnemende buurten. Hoe we dit gaan doen, moeten we nog bepalen, maar de intentie is alle buurten te waarderen voor hun inzet. Dit laatste is natuurlijk ook afhankelijk van onze eigen begroting, omdat we na deze crisisjaren

behoorlijk hogere kosten verwachten én beperkt zijn in de sponsorgelden.

Wij zijn ontzettend blij dat dit de conclusie was van de avond en de afspraken die we hebben kunnen maken. Als organisatie zijn wij inmiddels weer heel enthousiast om een prachtige feestweek neer te zetten en we zullen alles doen wat in onze macht ligt om jullie te ondersteunen.
We houden contact!

Bestuur Stichting Oostermoertentoonstelling
Eext, Anderen en Eexterzandvoort,
de organisatie van Oostermoerfeest '22
Oostermoer 3 tot en met 10 juli 2022

Wie, wat waar over Oostermoer

Tentoonstellingsvereniging Oostermoer

Het Oostermoerfeest ook wel: **Oostermoer** is een feest met een lang verleden. Zo'n 150 jaar geleden in het leven geroepen voor het organiseren en bevorderen van tentoonstellingen in het belang van de landbouw. Tegenwoordig is het een feest voor de hele bevolking in de vijf Oostermoer regio's in Noordoost Drenthe op de Hondsrug en het naastgelegen veengebied. Tot op de dag van vandaag staan er nog steeds agrarische festiviteiten op het programma, zoals de paardenkeuring, het concours hippique, de Oldtimer Trekkertoertocht en de boeren-trekkertrek.

Oostermoer wordt ieder jaar door een dorp in het gebied verzorgd. Ieder dorp heeft een eigen Oostermoer Stichting en er is overkoepelend de Tentoonstellingsvereniging Oostermoer (TTV Oostermoer). Daarnaast is er ook een Vijfkampcommissie die ieder jaar de Vijfkampstrijd tussen de dorpen organiseert.

Voor en door de bevolking

De voorbereidingen op Oostermoer duurt een aantal maanden en wordt gedaan door de inwoners van de organiserende dorpen. Dat is een optocht van praalwagens, straatversiering en de lichtroute. Oostermoer zorgt daarmee voor een sociale verbinding tussen de bewoners. Menig buurtvereniging is door Oostermoer ontstaan. Daarnaast wordt ook nog de agrarische sector onder de aandacht gebracht door middel van voorlichting en promotie. Naast de eigen inwoners worden ook

de toeristen die naar Drenthe komen betrokken bij dit unieke festijn. Het hele dorp of gebied wordt tentoongesteld.

We mogen weer!

Anderen organiseert Oostermoer van oudsher om de 10 jaar samen met Eext en Eexterzandvoort Oostermoer. De laatste keer was 2010. In 2020 zouden de dorpen Eext, Anderen en Eexterzandvoort aan de beurt zijn om het Oostermoerfeest te organiseren. Door de coronacrisis is het Oostermoerfeest helaas 2 x afgelast. Maar het lijkt er nu toch op dat het in 2022 door gaat. We waren in 2019 al begonnen met een praalwagen voor de optocht. Er zijn toen tekeningen gemaakt, een startkapitaal ingezameld en iedereen kon het ontwerp bekijken tijdens de oudjaarsborrel in 2019. Daar kunnen we nu mee verder.

De werkgroep bestaande uit:

Sander Lesschen, Denise Boer, Harry Zingstra, Egbert Regien, Elles Jonkers, Geertje Enting, Janna Speelman, Daan Klein Sprokkelhorst en heeft inmiddels het eerste overleg weer gehad. De bestaande ontwerpen zijn van de plank gehaald en afgestoft, de computerbestanden weer opgestart en de eerste werkzaamheden uitgevoerd.

We hebben jullie hulp nodig bij het opbouwen van de praalwagens. Het is een project voor en door ons dorp. Er is voor iedereen wel een leuke klus om te doen. We zoeken karbouwers, zadenplakkers, (kunst)schilders, knutselaars en enthousiaste koffieschenkers. We zijn ook op zoek naar materialen die we goed kunnen gebruiken: kippengaas, restjes verf, piepschuim, restjes hout, wol, stof, we hebben heel veel nodig en kunnen van alles gebruiken.

Samen maken we er een leuke en gezellige klustijd van.

Bij dit Moesblad is het inschrijfformulier Klusteams gevoegd.

Namens de werkgroep, Elles en Geertje

Mijn lekkerste maaltijd

Deze keer is het een van de lekkerste maaltijden van Raoul en Marloes, zijn vriendin. Als ze bij mij komen eten dan mogen zij het menu kiezen. De reactie komt altijd snel: "Vis uit de oven!" De ovenschaal wordt helemaal 'schoon' van de tafel gehaald.

Vis met kaas uit de oven voor 4 personen.

Ingrediënten:

4 á 5 pangasius filets

3 tomaten

1 puntpaprika

1 ui

2 teentjes knoflook

1 bakje crème fraîche

1 grote eetlepel grove mosterd

1 zakje pittige geraspte oude kaas

Zout, peper, citroensap

Bereiden:

Bestrijk de vis met zout en peper en een beetje citroensap.

Doe ze in een met olie ingesmeerde oven-schaal.

Verwarm de oven voor op 200 graden.

Snij de tomaten in plakjes, de uien in ringen, de paprika in reepjes.

Deze groenten verdeel je wat rondom en een paar op de vis. De knoflook erover uitpersen.

De mosterd roer je door de crème fraîche en met dit mengsel bestrijk je de vis.

Als laatste strooi je de kaas erover.

30 minuten in de voorverwarmde oven.

Dit serveren met een salade naar keus en rijst of friet of gebakken aardappelen.

Eet smakelijk!

Groet Trijnie

Beste inwoners van Anderen, oud en jong, graag ontvang ik via de mail jullie lekkerste maaltijd, zodat alle inwoners van Anderen daarvan kunnen genieten.

Graag voor de 20 ste van de maand mailen naar t.tencate@kpnplanet.nl

Alvast hartelijk bedankt.

Potgrondactie, goede potgrond bij u thuis afgeleverd!

Het voorjaar nadert, op **vrijdag 11 maart** houdt muziekvereniging Togido uit Eext haar jaarlijkse potgrond actie ten bate van de

verenigingskas. Het bestelformulier heeft u al ontvangen in uw brievenbus. In verband met de coronaregels komen we ook dit jaar nog niet bij u langs voor het ophalen van uw bestellijst.

**De kosten per 40 liter zak zijn 5.-
3 zakken voor 13.50 euro
5 zakken voor 20 euro**

Bestellen kan tot 5 maart via:

->**Lever de bestellijst met gepast geld in bij Elles Jonkers 't Loeg 7A of Geertje Enting Oldend 1A**

->**Mail naar potgrond@togido.nl**

->**App naar 06-57371441**

->**Bel naar 06-57371441**

Music4kids

Vrijdag 4 maart start Togido de workshop music4kids.

Deze lessen zijn speciaal geschikt voor leerlingen van groep 3 en 4 van de basisschool.

In een cursus van 12 lessen leren de kinderen op speelse wijze noten lezen, ritme spelen en verschillende muziekinstrumenten kennen en worden gegeven door onze gediplomeerde docent Pieter de Jong.

De lessen starten 4 maart van 15.15 tot 16.15 uur in basisschool Obs in Gieten.

De onkosten zijn voor deze 12 lessen: 45 euro, inclusief lesmateriaal en blokfluit.

Aanmelden kan nog! telefonisch of via de app 06-57371441. Of mail naar info@togido.nl

Zomerconcert

Door de coronapandemie komt het voorjaars-concert van dit jaar weer te vervallen.

Op **zondagmiddag 12 juni** houden we in **Eext** een zomerconcert voor alle belangstellenden. Tijd en locatie volgen nog. U bent van harte welkom!

Wind tegen, regen tegen

Der leek gien ende an te kommen.

Was de wind vort, dan regende 't en daornao kwam der weer wind. De zun was in gien

velden of wegen te bekennen, of lokte oos in boeten en aj op boeten waren, dan begunde 't weer te regen. Zo regelde en ontregelde 't weer oos Moesdörpie. Dikke bomen gungen umdeel. 't Roempie stroomde over. Aachter de Gevelakkers regende een nei meer. An de veuraovemd van 't veurjaor gelukkig 'n paor daogen met de snoet in de zun. De fietsers, de lopers met de hond, 't peerdevolk en boeren alles kwam weer reur. Wat bleef was een kolde tegenwind veur t volk in Oekraïne. Zo wied vort, mor ok weer niet. Laot wij hopen daw dammies met mekaor weer veurjaor hebt. Want Ede Staal (denk der um: de Grunnigers schriefft oa waar wij ao schriefft) zung 't al: ' De winter was laang, En ik was baang dat 't noeit weer veurjaor worden zol. Mor 't komt altied wel goud. t zel weer veurjaor worden.'

Aldus **Moeshapper**

5 maart **Wouter Planteijdt**

Wouter Planteijdt heeft maar een klein zetje nodig om aan het schrijven/componeren te raken. Het wekt dan ook geen verbazing dat de quarantaine-achtige situatie van de corona crisis met schrijven/componeren gepareerd werd in huize Planteijdt.

Het tweede 'Bullhorn' album genaamd Electricity & Drums is daar het resultaat van. Naast Mischa Porte (drums) en Gerco Aerts (contrabas) zijn er bijdragen op het album te horen van JB Meijers (pedal steel), Jan Kooper

(saxen), Bert Boeren (trombone), Kim Snelten (mondharmonica), Rudi de Graaff (percussie), Monique Klemann en Jeroen Den Hengst (zang) en Leo Bouwmeester (piano).

Het trio zal in seizoen 2021-2022 een muzikale voorstelling spelen waarin o.a. het startschot van Wouters' muzikale loopbaan op een ukelele alsmede het hobbelige pad naar de Rock & Roll bezongen en verteld wordt. Wouter, Gerco en Mischa zijn muzikanten uit de buitencategorie. De liedjes kennen een meer open en akoestisch geluid dan uit zijn Sjako! tijd. Ze passen het beste in het genre Americana, roots, blues, pop maar soms ook een jazzy-sound.

Margriet Sjoerdsma is een graag geziene zangers bij Nijend24. Ze kwam eerder al met Arie Storm, Ze heeft 4x opgetreden met haar tribute to Eva Cassidy en niet te vergeten het prachtige optreden met Egbert Derckx. Al haar voorstelling bij Nijend24 waren stijf uitverkocht. Nu heeft ze een nieuw programma samen met Martin Fondse: "This is (not) the End"

This Is (Not) The End is een bijzonder concert waarin twee muzikale krachten worden gebundeld. Liedjesmaker Margriet Sjoerdsma, ook wel bekend als ODELION, en pianist Martin Fondse staan voor het eerst samen op het podium. Sierlijke melodieën, rijke harmonieën en een prachtige stem komen samen in een concert vol folk, klassiek, jazz en

pop. Een programma over (on)eindigheid; ieder einde is een nieuw begin.

Margriet Sjoerdsma en Martin Fondse: ze zijn beiden multi-instrumentalisten en verkennen de akoestische en elektronische mogelijkheden van hun instrumenten. Ze klinken zowel klein en verstillend als orkestraal. De mogelijkheden zijn eindeloos. Een aanrader voor liefhebbers van bijvoorbeeld Sufjan Stevens, Patrick Watson en Lamb.

Reserveren voor alle optredens kan via Nijend24.nl of bel Ingrid 06-51511111

Stichting Historie Anderen

Voor de afwisseling deze keer een artikel over het ontstaan van het prachtige beekdal-landschap rond Anderen. Dit landschap is voor een belangrijk deel gevormd door de ijsbergen in de voorlaatste ijstijd en verder gevormd door invloed van weer, wind, water en ijs.

We zoomen speciaal in op de:

Pingoruïnes en smeltwaterdalen in Anderen

Hondsrug en Drentsche Aa-dal

Het landschap van Anderen ligt tussen de Hondsrug in het oosten en het Drentsche-Aa-dal in het westen. De Hondsrug is een langgerekte keilemrug van 70 km lang en meer dan 3 km breed en 20 m hoog die zich van Emmen tot in de stad Groningen uitstrekt. Tijdens de voorlaatste ijstijd (zo'n 150.000 jaar geleden) ploegde een vanuit het

noordwesten oprukkende ijsstroom door de Noord-Nederlandse bodem, met de kaarsrechte en evenwijdige ruggen van het Hondsrugcomplex als resultaat. Nergens anders in Europa is een dergelijke grootschalige lineaire landschapsvorm te vinden en wereldwijd is alleen in Canada een rug van vergelijkbare omvang bekend. De Hondsrug vormt daarom, samen met een deel van het omringende gebied, het enige Geopark van Nederland.

Tijdens de voorlaatste ijstijd ontstonden er parallel aan de ruggen brede, diepe dalen, uitgesleten door smeltwaterstromen. In de laatste-ijstijd werd er dekzand in afgezet en in het Holoceen (11.700 jaar geleden t.m. nu) raakten ze grotendeels opgevuld met veen. Zo ontstonden de beekdalen zoals we die nu kennen. Aan de oostkant van de Hondsrug ligt het Hunzedal en aan de westkant het dal van de Drentsche Aa.

Pingoruïnes, uitblazingskommen en smeltwaterdalen

Pingoruïnes zijn de overblijfselen van pingo's. Dit zijn heuvels gevormd door ondergrondse ijslenzen die in de laatste ijstijd, zo'n 15.000 jaar geleden, ontstonden op plaatsen waar grondwater naar het oppervlak stroomde. In de laatste fase van de laatste ijstijd smolt het ijs en bleven er met water gevulde laagtes over. Soms met een mooie randwal: de pingoruïne. In de open watertjes van de pingoruïnes bezonk organisch materiaal, van algen, wieren, drijvende planten etc. en vormde zo een dik pakket veen.

De meeste pingoruïnes zijn zo'n 3 tot 8 meter diep maar ze kunnen wel 20 meter diep zijn! Daarmee onderscheiden ze zich van uitblazingskommen, deze zijn veel ondieper. Uitblazingskommen zijn ontstaan in droge perioden van de ijstijd waarbij zand opwaaide en op een andere plek weer werd afgezet. Het stuivende zand kwam terecht op natte of venige plekken. Zo ontstonden zandduinen en dalen/uitblazingskommen. Na de ijstijden werd het warmer en vochtiger en begon in de uitblazingskom veen te groeien.

Veel van de pingoruïnes en uitblazings-kommen zijn in het verleden uitgeveend of vergraven. Men had het veen nodig om turf te kunnen stoken.

Maar veel ervan zijn nog altijd in het veld herkenbaar als komvormige laagte en vaak bevatten ze water. Ze worden meestal vennen

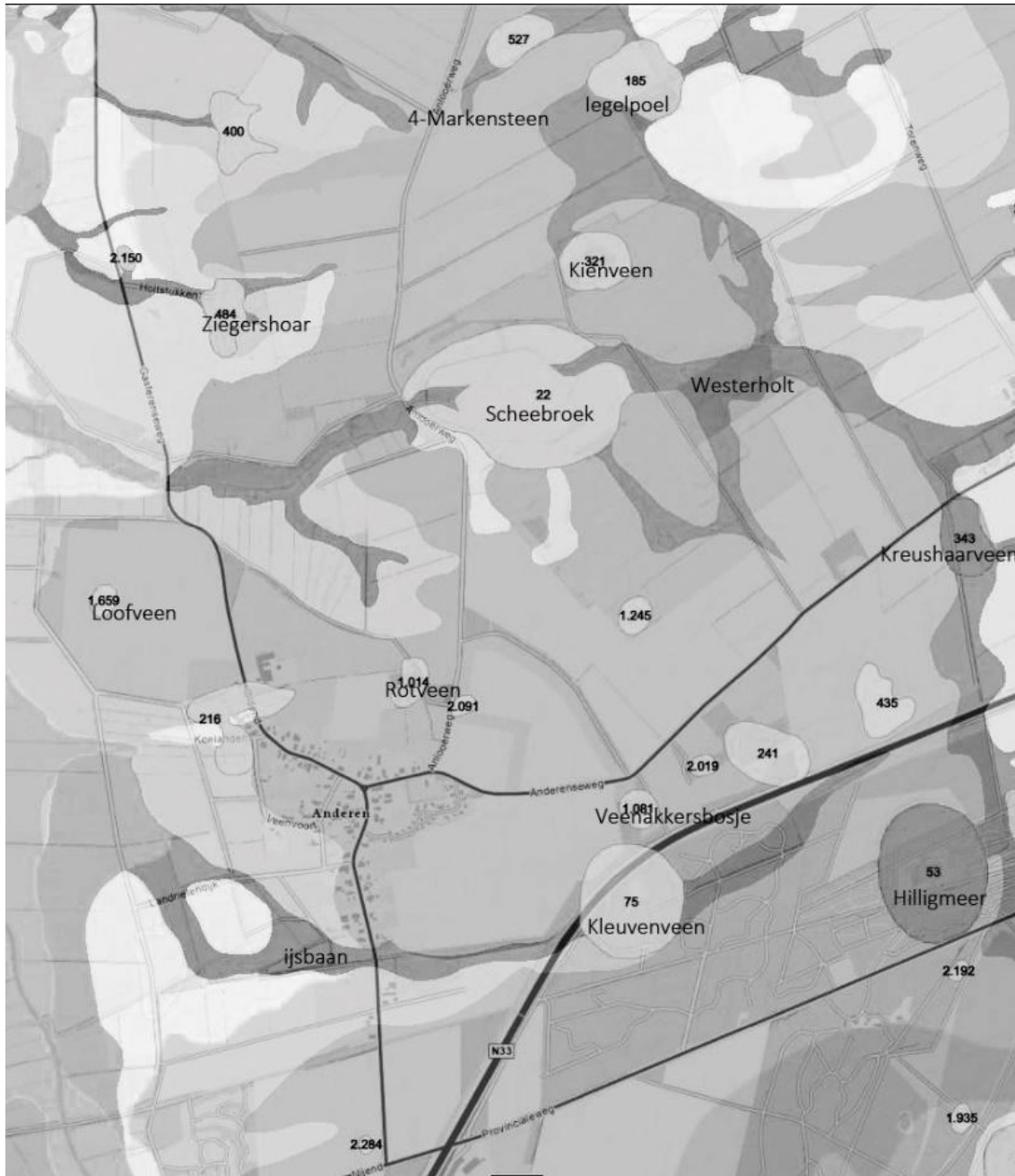
of veentjes genoemd. Drenthe heeft een zeer hoge dichtheid van deze vennen of veentjes, zo'n 2500! De meeste zijn niet wetenschappelijk onderzocht maar zijn mogelijk een pingoruïne. Veel vennen en veentjes kun je echter niet zomaar zien, het zijn natte plekken in het land, een drassig stukje grond, of zelfs laagtes in het bos. Ze liggen niet alleen in natuurgebieden maar ook in het agrarisch cultuurlandschap. Een smeltwaterdal is een laagte die is ontstaan door erosie van sneeuw of ijs afkomstig smeltwater. Op regionaal niveau is het Drentsche Aa-dal een smeltwaterdal. Op lokaal niveau zie je op de kaart dat verschillende pingoruïnes via laagten aan elkaar zijn verbonden. Dit zijn van oorsprong lokale smeltwaterdalen. Deze zijn in het veld, nu de akkers nog kaal zijn, goed als laagten te herkennen. Vaak loopt er een sloot doorheen.

Waarden en functies van veentjes

Afgezien van de aardkundige, ecologische en landschapshistorische betekenis zijn veentjes altijd belangrijk geweest voor de mensen uit de omgeving. De meeste veentjes zijn voor verschillende doeleinden 'gebruikt'. Bv. het Rotveen ten noorden van Anderen, voor het roten van vlas en het Kleuvenveen voor het kleuven (winnen) van turf en gebruik als ijsbaan. Ook werden de veentjes als dumpplaats voor afval gebruikt.

Het waren ook vaste bakens in het landschap en werden gebruikt om de markegrenzen vast te leggen. Het Vosseveen op de markegrens tussen Anloo en Eext (net niet op de kaart, ten noorden van legelpoel) is hiervan een mooi voorbeeld.

Een groot aantal veentjesnamen zeggen iets over het voorkomen van dier- en plantensoorten.

Mogelijke pingoruïnes en smeltwaterdalen

De **pingoruïnes** (in het veld herkenbaar als komvormige laagten, vaak met water en/of een bosje) zijn de **lichtgrijze ronde vormen met een getal erin**.

Alleen Hilligmeer en Kreushaarveen zijn onderzocht en zijn zeker een pingoruïne.

De **smeltwaterdalen** (in het veld herkenbaar als laagten) zijn de **donkergrijze armen aan de pingoruïnes**. Er loopt vanaf het Kleuvenveen westwaarts richting Drentsche Aa een laagte. De ijsbaan ligt er precies middenin. Ook loopt er vanaf het Hilligmeer noordwaarts een smeltwaterdal richting Scheebroek en Iegelpoel. En vanaf het Scheebroek westwaarts naar de Drentsche Aa.

Veel namen verwijzen naar veen of holt of loof of water

De naam **legel**poel ten noorden van Anderen heeft een bijzondere achtergrond. De aanduiding 'iegel' slaat op het voorkomen van slakken en in dit geval op de leverbotslak, want die werd vroeger gevreesd door schapenhoudende boeren vanwege op het vee overbrengen van de leverbotplatworm.